

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma 2026–27

1 VARHAISKASVATUKSESTA YLEENSÄ

Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatustakiin, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH 2022), Vesilahden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan, Ympäristökasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen (omaan) varhaiskasvatussuunnitelmaan (vasu). Jokainen työtiimi laatii lasten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta lokakuun loppuun mennessä ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman, jossa huomioidaan kunkin lapsen mielenkiinnon kohteet ja tarpeet sekä lasten ja vanhempien toiveet. Lasten osallisuutta vahvistetaan jatkossa tarjoamalla lapsille mahdollisuus osallistua omaan vasukeskusteluun. Perhepäivähoitaja laatii ryhmävasun yhdessä varhaiskasvatusjohtajan kanssa ja sen toteutumista arvioidaan jatkuvana prosessina toimintavuoden aikana.

Kunta ohjaa ja valvoo yksityistä varhaiskasvatusta.

Toimintakauden 2026–2027 aikana varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat taito- ja taideaineet, leikkiminen, liikkuminen ja luonnossa toimiminen ja oppiminen eri varhaiskasvatusyksiköissä ja -muodoissa.

Toimintakauden teemoja ovat:

- taito- ja taideaineet; musiikki, kuvataiteet, kädentaidot, draama ja leikki

Toimintakaudelta 2025–26 jatkuvat teemat:

- visuaalisen kuvatuon aktiivinen käyttö kaikkien lasten kanssa
- vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot (menetelmänä Pienin askelin)
- Pirhan kuntien yhteisenä projektina Leke-leikit, joiden avulla vahvistetaan lasten itsesääätelyä ja oman toiminnanohjausta.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen (Varhaiskasvatustaki 2018/ 540 7. luku § 37) mukaisesti vuonna 2030 päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta kolmesta henkilöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Vesilahden varhaiskasvatuksessa on reagoitu tulevaan lakimuutokseen ja perustettu yhteensä seitsemän varhaiskasvatuksen sosionomin tointa.

1.1 Kuvaus Vesilahden varhaiskasvatustoimijoista

- Varhaiskasvatuspäällikkö Sofia Koskela
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Tyrkkö
- Päiväkodin johtaja Hanna Markov
- Päiväkodin johtaja Mirka Nurminen
- Päiväkotien apulaisjohtaja Päivi Rantasalo
- Perhekeskuspalveluiden koordinaattori Henna Nenonen
- Varhaiskasvatuksen palvelusihteeri Riitta Rautell

Varhaiskasvatus- yksikkö	Osoite	Päiväkodin johtaja	Toiminta- malli	Henkilö- kunta
Peiponpellon päiväkoti	Rautialantie 60 37470 Vesilahti	Mirka Nurminen	10 ryhmää	35
Satumetsän päiväkoti	Koulumäentie 44 37420 Vesilahti	Hanna Markov	3 ryhmää	9
Peuraniityn päiväkoti	Karholantie 3 37370 Vesilahti	Hanna Markov	4 ryhmää	10
Tapolan päiväkoti	Tapolantie 1B 37470 Vesilahti	Hanna Markov	1 ryhmä	3
Perhepäivähoito	Hoitajien määrä		Johtaja	
Kunnallinen perhepäivähoito	1		Hanna Markov	
Yksityinen ryhmäperhepäivähoito	0		Sofia Koskela	

1.2 Kuntastrategia varhaiskasvatuksessa

Vesilahden kuntastrategia 2026-2030

Visio
Vesilahti 2030 on aktiivinen ja yhteisöllinen kunta, missä rakennetaan elämän parhaat muistot.

Yhteisöllisyys ja hyvinvointi

Yhdessä tehden hyvinvoiva arki kaikille.

Vahvistamme perheiden arkea kehittämällä varhaiskasvatusta, opetusta ja vapaa-ajan palveluja niin, että elämä on sujuvaa, turvallista ja tulevaisuus ennakoitavaa. Edistämme yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia luomalla mahdollisuuksia osallistua, kohdata ja kokea yhteenkuuluvuutta.

yhteisöllisyys vapaa-ajan palvelut perheiden palvelut

Kestävä kasvu ja talous

Rakennamme kestävää ja kasvavaa tulevaisuutta.

Edistämme kestävää kasvua ja vahvaa taloutta varmistamalla, että kehitys on hallittua, vastuullista ja tulevaisuuteen suuntautunutta. Investoinnit ja päätöksenteko perustuvat tietoon, yhteistyöhön ja pitkäjänteiseen suunnitteluun.

talouden tasapaino tiedolla johtaminen ennakointi

Kiehtova luonnostaan

Luonnonläheinen ja omakeimainen paikka, jossa viihdytään.

Edistämme veto- ja pitovoimaa hyödyntämällä luonnonläheisyyttä, elävää kulttuuria ja vahvaa paikallisisidentiteettiä. Kehitämme kuntaa houkuttelevana paikkana asua, yrittää ja vierailia.

vetovoima pitovoima elinympäristö

Toteutustavat:

- Lasten sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- Lasten ja huoltajien yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä
- Monipuolisen liikkumisen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja perheiden arjessa
- Kiusaamisen ehkäisy
- Tavoitteiden asettaminen ja toiminnan arviointi toteutetaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus huomioiden
- Lapsia innostetaan ja motivoidaan oppimaan uutta sekä löytämään erilaisia oppimisen tapoja ja menetelmiä ja toimimaan yhdessä
- Varhaiskasvatuksessa painotetaan kiireetöntä läsnäoloa, iloisia oivalluksia ja uuden oppimista
- Digitaalisten oppimisympäristöjen asteittainen lisääminen
- Toiminnan arviointia kehitetään ja arvioinnissa käytetään Valssia (Karvi) sekä arviointiympyröitä
- Henkilöstön itsearviointia tarkastellaan säännöllisesti ja toimintatapoja kehitetään arviointien pohjalta

Verkostot

Vesilahden varhaiskasvatuksessa toimimme osana Tampereen kaupunkiseutua ja osallistumme aktiivisesti alueelliseen kehittämistyöhön. Teemme monialaista yhteistyötä Pirhan palveluiden, kuten neuvolan, sosiaalipalveluiden ja terapiapalveluiden sekä opetustoimen ja kirjaston kanssa.

Vesilahdessa kehitetään yhdessä Pirhan ja Itlan kanssa yhteisövaikuttavuustyötä, jonka tavoitteena on vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Työn tukena hyödynnetään esimerkiksi Näkymätyökalua, joka auttaa tunnistamaan hyvinvointia vahvistavia ja kuormittavia tekijöitä. Perhekeskuspalveluiden koordinaattori toimii työn yhdyshenkilönä.

Lisäksi varhaiskasvatus on mukana vahvistamassa lapsen oikeuksia kaikessa kunnan toiminnassa. Lapsiystävällinen kunta –toimintamallin mukaisesti.

2 VARHAISKASVATUSTOIMINTA

2.1 Varhaiskasvatustoiminnan lähtökohta

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on jatkuvasti kehittyvä toimintakulttuuri, jonka tavoitteena on inklusiivinen eli kaikille yhteinen varhaiskasvatus. Varhaiskasvatuksen inklusiivisessa toimintakulttuurissa kukin lapsi voi toimia, kasvaa ja kehittyä omaksi ainutlaatuiseksi itsekseen ja olla aktiivinen toimija omassa yhteisössään.

2.2 Laaja-alainen osaaminen

Toimintamme lähtökohtana on luoda pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Kuusi toisiinsa liittyvää laaja-alaisen osaamisen osa-aluetta ovat:

- ajattelu ja oppiminen
- kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (sisältäen kehotunnekasvatuksen)
- monilukutaito
- digitaalinen osaaminen
- osallisuus ja vaikuttaminen

Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja sen tavoitteena on, että lapsi, joka on tulevaisuuden aikuinen, oppii toimimaan moninaisessa ja jatkuvasti muuttuvassa yhteiskunnassa. Laaja-alainen osaaminen linkittyy kaikkiin oppimisen alueisiin siten, että kasvattaja ohjaa lasta ajattelemaan kriittisesti, opettaa vuorovaikutusta monenlaisten ihmisten ja yhteisöjen kanssa, antaa lapselle mahdollisuuden opetella osallistumista ja vaikuttamista osallisuuden periaatteiden mukaisesti, ohjaa turvalliseen ja vastuulliseen digitaaliseen osaamiseen ja ohjaa terveelliseen ja turvalliseen itsestä huolehtimiseen nyt ja tulevaisuudessa. Laaja-alaisen osaamisen tarkoituksena on ennen kaikkea vaikuttaa arvoihin ja asenteisiin turvataksemme lapsen

sosiaalisesti, kulttuurillisesti ja ekologisesti kestävä elämäntapa tulevaisuudessa. Laaja-alainen osaaminen näkyy työskentelytavoissa, oppimisympäristöissä ja tavoissa edistää lasten oppimista ja hyvinvointia tulevaisuutta varten edellä mainituilla tavoilla.

2.3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on ollut pakollista varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 alkaen, mutta yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisessa on kahden vuoden siirtymäaika (velvoite voimassa 1.6.2025 alkaen). Tasa-arvolain mukaan suunnitelman tulee sisältää selvityksen toimipaikan tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempien toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu toimipaikkakohtaisesti, mutta perhepäivähoitajien ja avoimen varhaiskasvatuksen suunnitelmista vastaa kunta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Sivistyslautakunta hyväksyi varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 7.5.2024 (Sivla 7.5.2024 § 33).

2.4 Pienryhmätyöskentely

Päiväkodeissa hyödynnetään pienryhmätyöskentelyä yhtenä pedagogisena menetelmänä. Pienryhmät muodostetaan joustavasti kaverisuhteet ja lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden. Pienryhmätoimintaa työskentelytapana kehitetään edelleen tulevilla toimintakaudella henkilöstön pedagogisissa palavereissa sekä ryhmävasujen laadinnassa ja toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

3 VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMINEN

3.1 Henkilöstön osaamisen tukeminen

- Osakkeen varhaiskasvatuksen koulutukset ja tapahtumat
- Lupa- ja valvontaviraston koulutukset
- Opetushallituksen koulutukset
- Ympäristökasvatukseen liittyvät koulutukset
- eVaka-koulutukset
- Eduhouse-koulutukset
- Varhaiskasvatuksen sisäiset koulutukset ja pedagogiset palaverit
- Taito- ja taideosaamiseen liittyvät koulutukset

3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen tukeminen

- Ryhmävasun laadinta, käyttöönotto, säännöllinen toiminnan arviointi ja arvioinnin tuloksista johdettu kehittäminen
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön säännölliset pedagogiset tapaamiset
- Pedagogiset palaverit

3.3 Palaverit ja suunnittelukäytännöt

- Varhaiskasvatuksen suunnittelupäivät kaksi kertaa toimintavuodessa
- Varhaiskasvatuksen johtoryhmän palaverit noin kaksi kertaa kuukaudessa
- Tiimien suunnittelupalaverit toteutetaan syyskuun loppuun mennessä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu niihin tarvittaessa
- Opettajien pedapalaverit ja sosionomien sekä lastenhoitajien kasvattajatiimipalaverit säännöllisesti
- Päiväkotien talopalaverit noin kaksi kertaa kuukaudessa
- Varhaiskasvatuksen tiimien suunnittelupalaveri syksyllä ja arviointi-iltapäivä keväällä
- Perhepäivähoitaja: kuukausipalaverit, esihenkilön ohjauskäynnit
- Yksityinen varhaiskasvatus: kaksi ohjaus- ja valvontakäyntiä toimintavuoden aikana

3.4 Yhteistyö huoltajien kanssa

- Päivittäinen keskustelu huoltajien kanssa
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) laaditaan varhaiskasvatuksen alkaessa. Suunnitelma päivitetään ja sen toteutumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa tai useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.
- Tapahtumat ja juhlat yhdessä perheiden kanssa
- Tiedonsiirtokeskustelut esiopetukseen siirtyvän lapsen osalta
- Asiakaskokemuskyselyt
- Osallisuus; ovensuukyselyt, eVaka-viestintä
- Poukama
- Avoin varhaiskasvatus
- Perheliikunta

3.5 Varhainen tuki

- Huolen varhainen puheeksi otto
- Kolmitasoinen tuki
- Laadukkaan yleisen tuen kehittäminen
- Erilaisten tukimuotojen ja materiaalien hyödyntämien toiminnan ja kommunikoinnin tukena

- Monialainen yhteistyö neuvolan, muiden hyvinvointialueen toimijoiden ja terapeuttien kanssa (esim. Minun tiimini- toimintamallin mukaiset palaverit)
- Poukama materiaalilainaamo on avoinna kerran viikossa Vesilahden kirjaston satunurkkauksessa. Poukamasta löytyy monenlaista lainattavaa lapsiperheen arkea helpottamaan.
- Siirtymävaiheen (esiopetukseen siirtyminen) yhteistyö

3.6 Toiminnan arviointi

- Yleisen tuen säännöllinen arviointi
- Lapsen osallisuuden vahvistaminen, esim. lapsella on mahdollisuus osallistua omaan vasukeskusteluunsa
- Viikoittainen tiimien toiminnan arviointi tiimipalaverissa, jatkuva oman toiminnan arviointi
- Perhepäivähoitajan toiminnan jatkuva itsearviointi
- Ryhmävasun mukaisen toiminnan jatkuva arviointi
- Tavoitekeskustelut vuosittain; toteutetaan yksilö- tai työtiimikeskusteluina
- Asiakaskokemuskyselyn keskeisten tulosten julkistaminen ja kehittämissuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen tarvittaessa
- Toiminnan näkyväksi tekeminen - mitä on tehty eri osaamisen alueilla
- Palautteen antamisen kulttuurin kehittäminen

3.7 Viestintä

- Asiakasperheiden kanssa viestitään eVakan välityksellä
- Laaja Asiakaskokemuskysely toteutetaan Surveypal-alustan kautta marraskuussa, tulokset julkaistaan tammikuussa
- Muita asiakaskyselyjä toteutetaan tarvittaessa
- Varhaiskasvatuksesta ja varhaiskasvatuksen tapahtumista tiedotetaan eVakan kautta, kunnan internetsivuilla ja somekanavilla
- Henkilöstöä koskevat työhön liittyvät tiedotteet ja aineistot säilytetään ensisijaisesti Teams-kanavilla

4 VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN MUKAINEN TOIMINTA 2026-27

Varhaiskasvatuslain mukaisesti toiminnan suunnittelussa ja suunnitelmien mukaisessa toiminnassa huomioidaan lasten mielenkiinnon kohteet sekä lasten ja huoltajien osallisuus suunnitteluun.

Lasten varhaiskasvatuspäivässä toteutuvat eri oppimisen alueet pedagogisesti painottuneessa kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudessa:

- kielten rikas maailma

- ilmaisun monet muodot
- minä ja meidän yhteisömme
- tutkin ja toimin ympäristössämme
- kasvan, liikun ja kehityn

Vesilahden varhaiskasvatuksessa painotetaan leikkiä, liikkumista ja luontoa. Lapsille leikkiminen ja liikkuminen on luonnollisin tapa oppia ja haluamme edistää leikillistä ja liikunnallista oppimista erityisesti luonnossa. Vesilahden luonto tarjoaa loistavat ja monipuoliset mahdollisuudet lapsille luonnon kokemiseen, sen arvostamiseen ja siitä nauttimiseen.

Toimintakaudella 2026–27 painotamme taito- ja taideaineita:

- Kuvataide: kehitämme lasten kuvallista ilmaisua tutustumalla erilaisiin materiaaleihin ja tekniikoihin sekä tarjoamalla mahdollisuuden tutustua taideteoksiin
- Musiikki: vahvistamme musiikillista ilmaisua päivittäisten laulu-, rytmi- ja liikkumisen hetkien sekä soittimien tutkimisen kautta
- Draama ja leikki: hyödynnämme draamaa, roolileikkejä ja tarinankerrontaa vuorovaikutuksen ja kielenkehityksen tukena
- Kädentaidot: tuemme motoristen taitojen ja luovuuden kehittymistä rakentelun, askartelun ja materiaalien käsittelyn avulla

Tuemme lasten luovaa ilmaisua ja oppimista kuvataiteen, musiikin, draaman ja kädentaitojen keinoin. Toiminta perustuu lasten omiin ideoihin ja kiinnostuksen kohteisiin. Tarjoamme lapsille päivittäin mahdollisuuksia kokeilla, tutkia ja ilmaista itseään moniaistisesti. Taiteellinen työskentely on osa arkea ja integroituu muihin oppimisen alueisiin. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten itseilmaisua, tunnetaitoja, motorisia valmiuksia sekä pitkäjänteistä työskentelyä. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.

Yhteistyö koulun, kirjaston ja kolmannen sektorin kanssa:

- Yhteistyö vapaa-ajan palveluiden kanssa
- Yhteistyö esiopetuksen ja senioreiden kanssa
- Yhteistyö seurakunnan ja MLL:n kanssa

4.2 Tapahtumat ja retket

Kuukausi	Toiminta
Elokuu	- Toiminnan käynnistäminen - Henkilökunnan tyhy-tapahtumat
Syyskuu	- Tiimipalaverit - Huoltajien illat - Startti-lauantai 5.9.2026 - Valtakunnallinen liikenneturvallisuusviikko 7.-11.9.2026
Lokakuu	- Turvallisuusviikko – lähietsintä, sisääntulo ja poistumisharjoitukset - Lasten valokuvaukset
Marraskuu	Lapsen oikeuksien viikon tapahtuma 16.-22.11.2026
Joulukuu	- Lyhtykulkue - Joulupuuro – Pikkujoulu - Itsenäisyyspäivä - Joulukirkko tai muuta vastaavaa toimintaa
Tammikuu	- Liikunnallinen talvitapahtuma - Henkilökunnan koulutuslauantai
Helmikuu	112- päivä - Ystävänpäivä - Laskiainen - Esikouluun ilmoittautuminen
Maaliskuu	- Tulevien eskarilaisten siirtokeskustelut (koulu+ varhaiskasvatus) - Pääsiäinen
Huhtikuu	- Teatteri-, musiikki- tms. kulttuuritapahtuma - Kunnallisten ja yksityisten perhepäivähoitajien kokous
Toukokuu	- Vappu - Äitienpäivä - Tulevien esioppilaiden kouluun tutustuminen toteutetaan siirtymävaiheen suunnitelman mukaan - Viskarien kevätretki
Kesäkuu	Kesäistä toimintaa, jossa painottuu ulko- ja luontopedagogiikka
Heinäkuu	Kesäistä toimintaa, jossa painottuu ulko- ja luontopedagogiikka

Lisäksi:

- Kirjaston lähteellä – yhteistyösuunnitelman mukainen ohjelma
- Lapsille mahdollistetaan eri liikuntalajeihin tutustumista eri vuodenaikoina
- Isompien lasten ryhmissä toteutetaan kota- tai luontopäiviä viikoittain ja pienempien lasten ryhmissä metsäretkiä viikoittain
- Perhepäivähoitajan liikuntasalivuoro parillisten viikkojen tiistaina
- Poukama
- Perheliikuntaillat

Lisätietoja:

- Lasten strategia: [Vesilahteen oma kuntastrategia lapsille - Vesilahti](#)
- Lapsiystävällinen kunta: [Lapsiystävällinen kunta - Vesilahti](#)
- Vesilahden kuntastrategia: [Kuntastrategia - Vesilahti](#)